

Tribuna

ARDEALULUI

Dlui

Kerekes Dumitru, plugar
KISBANYA
up. Alsófernezely

Saztmár m.

653

Organ de afirmare al Românilor din Ungaria

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Kolozsvár—Cluj, Str. Deák Ferenc 36. Telefon: 17-49

Ideal și realitate

În dorința de a ne documenta cât mai bine în noua situație, care ne-a fost dată în urma arbitrajului dela Viena, am dat de o broșură, conținând două cuvântări, intitulată: „Politica ungară a Naționalităților”, rostite în vara anului prezent, de primul ministru, contele Teleky Pál.

Din primul moment se constată o perfectă cunoștință de cauză a problemei naționalităților, ceace este încă dublată cu o specialitate erudită în materie de geografie umană. Ambele studii fiind practicate cu un renume mondial de premierul Ungariei.

Iată unele spicuiuri din textul broșurei:

„Declar, că fiecare cetățean are dreptul să cultive limba sa maternă, obiceiurile strămoșești și tradițiile sale. Statului ungar, ca și oricărui stat, îi incumbă datoria de a sprijini cetățenii săi de altă limbă în această năzuință a lor, făcându-le posibil a studia în limba lor maternă, ba mai mult, statul trebuie să sprijine această dorință a lor.

„Asigurarea egalității de drepturi culturale pentru minoritățile naționale, cu alte multe bunuri împreună, este o tradiție a Sfântului Ștefan.”

Cu câteva rânduri mai departe spune:

„Această ideea a statului, este ideea de stat a bunei și cumintei conduceri, pe teritoriul pe care trăim și care a fost întemeiat de marele Rege. Adecă, este ideea de stat a conviețuirii în cuprinsul bazinului dunărean. Este ideea de stat a teritoriului unitar, care pentru interes, cari izvoresc din această conviețuire, adună și conduce tot feluri de oameni într-o viață comună, pentru fericirea lor.”

În cele ce urmează, primul ministru arată, că fiecare funcționar trebuie să cunoască limba minorității respective. Invitând pe funcționari, că în atitudinea lor, „dela notar până la primministru” să arete un cavalermism, față de minorități.

„Vreau să procedez — declară Primul ministru — în cea mai deplină egalitate juridică și de fapt, în toate direcțiile și în toate manifestările vieții. Este firesc, ca în această egalitate intră și egalitatea referitoare la libertate. Acestei egalități îi aparține în primul rând dreptul, de a putea folosi pe deplin și fără vreo stînghenire limba maternă.

„Atât în viața particulară, pentru fiecare om, precum și în viața economică a societăților, a întreprinderilor, precum și de sine înțeles și în viața confesională, vreau să asigur întrebuițarea limbei materne în fața autorităților și în contactul oficial.”

Iată, citate din broșura amintită a primului ministru.

Deși aceste rânduri au fost scrise înaintea cedării părților ardeleni, credem, că d. primministru nu și-a schimbat părerea de atunci, deoarece

Intrevederile generalului Antonescu la Roma

Audiența la Duce și conversațiile cu ministrul de externe contele Ciano

ROMA 15. (Stefani.) — Contele Ciano, ministrul de externe al Italiei, a primit, la palatul Chigi, pe generalul Antonescu, președintele consiliului de miniștri al României. La convorbire a fost de față și ministrul Italiei la București și ministrul României la Roma.

Puțin după aceasta, contele Ciano a condus pe generalul Antonescu, însoțit de ministrul Sturdza, la Palazzo Venezia, unde au fost primiți de Duce.

Convorbirea a durat dela orele 17 până la orele 18.30. Ministrul Italiei la București și ministrul României la Roma, au fost de față și la această întrevedere. (MTI.)

AUDIENȚA LA SFÂNTUL PĂRINTE

ROMA 15. (DNB.) — Papa Pius al XII-lea va primi, Sâmbătă înainte

de amiazi, în audiență, pe generalul Antonescu, conducătorul statului român. (MTI.)

COMUNICATUL OFICIAL ASUPRA VIZITEI GENERALULUI ANTONESCU

ROMA, 15. (MTI.) — Relativ la convorbirea dintre Duce și Generalul Antonescu, s'a dat următorul comunicat oficial:

„Ducele a primit pe Generalul Antonescu în prezența prințului Sturdza, ministrul de externe al României și a contelui Ciano, ministrul de externe al Italiei, având o convorbire cordială, care a durat o oră și jumătate. Sâmbătă înainte de amiazi, Generalul Antonescu se va prezenta în audiență la Papa Pius al XII-lea. Sâmbătă după amiază la orele 15.20, va părăsi Roma.”

Führerul a primit grupul de muncitori și muncitoare decorate cu „Crucea de războiu”

Contribuția muncitorimii germane la lupta uriașă, este opera de pregătire a păcii — a spus cancelarul Hitler

BERLIN, 15. (DNB.) — Führerul a primit ieri 85 muncitori decorați cu „Crucea de războiu” și 40 de lucrătoare, din toate regiunile Reichului, care au obținut aceleași decorații. Adresându-se lucrătorilor și lucrătoarelor, Führerul a arătat că statul german se reazămă pe cele mai solide baze din punct de vedere economic și anume pe

masele muncitorești. Germania cu ajutorul taberei muncitorilor se menține în luptă și va transforma după victorie, Germania în cel mai de seamă stat model al lumii. Contribuția muncitorimii germane în uriașă luptă ce se dă, este totodată și opera de pregătire a păcii grandioase, ce se va realiza după victorie.

Moartea tragică a primului ministru egiptean

— Sabry pașa moare subit în Parlament în timp ce regele Faruk cetea mesagiul de deschidere —

BEYRUTH, 15. (DNB.) — În contrast cu primele știri engleze, care au anunțat că moartea primului ministru egiptean Sabry pașa s'ar fi întâmplat înainte de a ajunge în parlament, comunicatele engleze de acuma precizează că pri-

mul ministru a murit în parlament în timpul citirii mesagiului regal.

Primul ministru s'a prăbușit în fața regelui Faruk, astfel că mesagiul a fost citit ulterior de către președintele Senatului. (MTI.)

și în manifestațiile sale mai recente au fost rostite cam în același sens. Enunțările principale dovedesc un spirit clar și prevăzător.

N'avem nici un motiv, să nu ne declarăm de acord cu cele scrise în broșura citată, inclusive condiția pusă de a fi cetățeni leali și pașnici ai acestei țări. În privința aceasta s'au dat suficiente asigurări până acum.

În ceace privește idealul și realitatea, am avea multe de spus, dar nu o facem, pentru că nu este mo-

mentul. Singura noastră dorință ar fi deocamdată, să se realizeze cât mai urgent ideile de înaltă înțelegere față de minoritățile etnice ale primului sfetnic ungar, pentru că astfel cu un ceas mai de vreme, cele două popoare să-și găsească drumul cel mai bun al înțelegerii între ele.

De ce trebuie oare să fim certați, când fatalmente imperativul categoric al istoriei pretinde, că aceste două popoare să se înțeleagă între ele?

Dr. Alexandru Lucian.

Aviația germană a răzburat încercarea englezilor de a conturba serbările dela München

— Un atac de mari proporții dat de bombardierele germane împotriva Angliei.

BERLIN 15. (DNB.) — În zorii zilei del 15 Noembrie, forțele aeriene germane au îndreptat un atac de retorsiune, împotriva Londrei, ca replică la atacul încercat de englezi cu prilejul serbărilor din München ale partidului Național-Socialist. Inafară de Londra și de alte obiective importante, a fost bombardat, fără întrerupere, orașul Coventry, centrul industriei de avioane al Angliei. Încă de Joi seara, au fost aruncate bombe de diferite mărimi asupra multor uzine și asupra instalațiilor industriale de avioane. La orele 21, douăzeci de incendii jalonau drumul valurilor următoare de avioane germane, care au continuat bombardamentul în tot cursul nopții.

Apărarea anti-aeriană a fost neputincioasă față de puterea atacului bombardierelor germane. Incendiile, provocând multe explozii, s'au întins tot mai mult, astfel, că poate fi considerată nimicită o mare cantitate de materii prime, rezerve metalurgice și materii prelucrate. (MTI.)

UN ATAC NEIZBUTIT ÎMPOTRIVA BERLINULUI

BERLIN 15. (DNB.) — În zorii zilei de Vineri, avioanele engleze au încercat un atac de mari proporții împotriva capitalei Reichului. Activitatea eficace a apărării anti-aeriene a făcut ca numai 8 până la 10 avioane engleze să poată străbate până deasupra Berlinului. Dintre acestea au fost doborâte 4. Dintre avioanele engleze, care se apropiau de Berlin, au fost doborâte 3. (MTI.)

BOMBARDAMENTUL BRITANIC A FĂCUT VICTIME LA BERLIN

BERLIN 15. (DNB.) — Cu ocazia atacului de mari proporții, încercat de bombardierele engleze împotriva capitalei Reichului, în zorii zilei de Vineri, s'au iscat câteva incendii de acoperiș. Două avioane, în prăbușirea lor au provocat incendii mai însemnate. O casă a fost dărâmată de o bombă, care a căzut asupra ei. Dintre locuitorii Berlinului, 4 au fost uciși, iar unul a fost rănit. Pe alocurea, casele au fost avariate de schije de bombelor. (MTI.)

Un important consiliu de miniștrii la Vichy

GENEVA, 15. (DNB.) La consiliul de miniștrii francez care s'a ținut Joi sub președinția mareșalului Pétain, a participat și d. Pierre Laval, vice-președintele consiliului și ministru de externe, care s'a reîntors la Vichy chiar în cursul zilei, venind din Paris. (MTI.)

Tribuna Ardealului

Director, editor responsabil:
Prof. Dr. EMIL HAȚIEGANU

Redactor responsabil:
GH. V. GIURGIU

este singurul ziar românesc ce apare pe teritoriul Ardealului alipit la Ungaria, este singura tribună de afirmare a drepturilor și doleanțelor românilor de sub stăpânirea maghiară. Este datoria fiecărui român ardelean să se aboneze, să citească și să răspândească.

Tribuna Ardealului

Abonamentele, publicațiunile și inserările se primesc la Administrația ziarului în Deák Ferenc-u. 36.

Costul abonamentului:

Pentru țărani 15 pengö (450 lei) anual, 8 pengö (240 lei) pe jumătate de an, 4 pengö (120 lei) pe 1/4 de an și 1.50 pengö (45 lei) pe lună. Pentru preoți, învățători și funcționari, 25 pengö (750 lei) pe an, 13 pengö (390 lei) pe 1/2 an, 7 pengö (210 lei) pe 1/4 de an și 2.25 pengö (70 lei) lunar.

Abonamentul general 30 pengö (900 lei) anual.

Pentru bănci, instituții și abonamentele de sprijin 50 pengö (1500 lei) anual. Abonamentele în străinătate 40 pengö (1200 lei).

Tariful inseratelor:

Publicațiuni 15 filleri (4.50 lei) m/m. pe 1 coloană. Anunțuri 10 filleri (3 lei) cm². Mica publicitate 5 filleri (1.50 lei) cuvântul, cu caractere grase 10 filleri (3 lei) cuvântul.

Episcopia Ortodoxă Română

CIRCULARĂ

către toate protopopiatele în subordine.

Vă invităm să luați dispoziții ca toate parohiile să prezinte imediat libelele de depuneri spre fructificare la băncile respective, conform ordinului Nr. 6720—1940 al prezidenței consiliului de miniștri, altfel parohiile vor suferi pagubă. Kolozsvár, la 12 Noemvrie 1940.

Episcop: Secretar eparhial:
Nicolae Colan. V. Mateiu.

Chiriașii pot cere reducerea chiriilor

— Se va lua în considerare cursul leului din Septemvrie 1940 —

KOLOZSVÁR-CLUJ, 15. — Comandamentul armatei I, luând în considerare că, atât la Kolozsvár-Cluj, cât și în alte localități din nouele teritorii, chiriile sunt exagerat de urcate, a dispus ca la toate contractele ce se încheie după data intrării trupelor maghiare, chiria să fie calculată la valoarea reală a monedei românești din Septembrie 1939, care corespunde la raportul de 1 P. 50 lei.

Această dispoziție, care reglementează prețul chiriilor, nu se referă la contractele de închiriere încheiate înainte de intrarea trupelor maghiare, numai în cazul când chiriașii cer revizuirea contractului și stabilirea unei chirii echitabile. Această cerere trebuie să fie precedată de tratative prealabile între chiriaș și proprietar și numai dacă nu vor putea să cadă de acord, intervine autoritatea militară care va stabili prețul chiriei.

Cererile chiriașilor vor fi adresate Comandamentelor administrației militare.

INDUSTRIE — COMERT — FINANȚE

Reglementarea prețurilor produselor textile

— Beneficiile legale pe cari le pot calcula comercianții, detaiști și engrosiști —

KOLOZSVÁR-CLUJ, 15. — Șeful Marelui Stat Major al armatei a reglementat prin ordonanța nr. 3991—1940 beneficiul brut ce se pot calcula în comerțul articolelor textile.

Pe teritoriul alipit, în circulația comercială, prețurile articolelor textile procurate înainte de intrarea trupelor maghiare nu pot fi mai mari decât cele maximalizate sau fixate de comandanții militari, iar prețurile articolelor textile procurate acum nu pot fi mai mari decât cele stabilite pe baza principiilor de mai jos.

Fiecare comerciant își fixează singur prețurile de vânzare după următoarele norme. La prețul de cost pot fi adăugate cheltuielile menționate în factura de furnizare, dar toate avantajile ca de exemplu: comisioane, rebonificarea de circulație și scount de casă, ce trece peste 3%, vor fi scăzute. La acest preț de cost net, comerciantul mai poate adăuga cheltuielile care sunt în legătură directă cu procurarea mărfurilor, cum ar fi speșele de ambalaj, asigurările, impozitul pe cifra de afaceri, cheltuielile de transport și eventualele taxe vamale.

Croitorii cari lucrează pentru magazine pot adăuga la aceste prețuri lefurile lucrătorilor.

Comercianții sunt datori să se îngrijească de justificarea prețului de cost calculat după principiile de mai sus. În acest scop, vor păstra facturile mărfurilor soșite, împreună cu calcularea prețului de cost. Vor semna la fiecare categorie a parte, pentru a putea fi identificat cu articolele cuprinse în factură.

Comercianții engrosiști pot adăuga la prețul de cost net un beneficiu brut de cel mult 15%, iar comercianții detaiști de cel mult 30%.

Comercianții a căror magazine sunt amenajate în mod special și care lucrează cu o regie ce nu se poate acoperi din beneficiul susamintit, își pot înainta cererile justificate cu extrase din registrele de contabilitate, prin Comandamentele militare competente, Comisariatului prețurilor din Budapest II Hunyady János-ut. 1., solicitând stabilirea unui procent de beneficiu mai echitabil.

În cazul când un angrosist cumpără dela alt angrosist, nu poate adăuga la prețul de cost decât un beneficiu maxim de 5%, dacă un detaișt cumpără mărfuri tot dela un detaișt își poate calcula un beneficiu redus de 50%, față de cumpărările făcute dela fabrică.

La stofele din lână curată sau din alte materii prime corespunzătoare, a căror preț de cost este sub 6 P. la un metru, angrosiștii pot calcula un beneficiu de 8%, la vânzări mai mari și 10%, la vânzări sub 1/2 val., la stofele a căror cost variază între 6—12 P. pot calcula un beneficiu de 10%, la vânzări mai mari și 12%, la vânzări mai mici, la stofele a căror preț variază între 12—20 P. pot calcula un beneficiu de 12%, la vânzări mai mari și 14%, la vânzările mai mici și în fine la stofele mai scumpe de 20 P. pot calcula un beneficiu de 14%, la vânzările mai mari și de 16% la vânzările mai mici, iar comercianții detaiști pot calcula beneficii maxime de 26% la stofele mai ieftine de 4 P., 28% la stofele până la 10 P., 30% la stofele până la 20 P., 33% la stofele până la 28 P. și 38% la stofele mai scumpe de 28 P.

Atelierele de confecționare a îmbrăcămintelor bărbătești angrosiști pot adăuga la prețurile de cost cel mult un beneficiu brut de 15%, iar atelierele de confecționare a hainelor de copii angrosiști pot calcula un beneficiu de 10%. Detaiștii pot calcula după îmbrăcămintele confecționate de ei maximum 30%, iar la îmbrăcămintele cumpărate gata pot calcula beneficii maxime de 25%.

La prețul de cost a materialelor de căpușală angrosiștii pot calcula beneficii maxime de 10%, iar detaiștii 25%. La mătăsuri beneficiul angrosiștilor poate fi de 15% și al detaiștilor de 25%. La articolele fabricate din in, cânepă și iută, în afară de covoare, angrosiștii pot calcula peste prețul de cost 10%, iar detaiștii 20%. La covoarele confecționate din iută și din zdrente, beneficiul angrosiștilor poate fi de 10%, iar al detaiștilor de 30%. La covoarele confecționate din alte materii angrosiștii pot adăuga un beneficiu de 15%, iar detaiștii 40%.

La toate articolele țesută, în afară de mătăsuri, angrosiștii pot adăoga un beneficiu maxim de 12%, iar detaiștii de 25%.

La vânzarea pălăriilor confecționate din lână angrosiștii pot beneficia de maximum de 15%, iar detaiștii de 30%, iar la pălăriile confecționate din păr de iepure angrosiștii pot calcula beneficii maxime de 20%, iar detaiștii de 40%.

Comercianții de sdrente nu pot avea beneficii mai mari de 12%.

La toate celelalte articole textile comercianții angrosiști pot calcula beneficii de 15%, iar detaiștii de 30%.

Guvernul a acordat Centralei „Hangya“ un împrumut de 900.000 pengö

Centrala cooperativelor „Hangya“ din Ardeal a obținut mai de mult un împrumut de 400.000 pengö pentru sprijinirea creditului. După cât suntem informați guvernul a acordat acum un nou împrumut de 500.000 pengö centralei „Hangya“, pentru o serie de investiții. Dealțul centrala din Budapest a înființat în Ardeal trei agenturi și anume la Máramarossziget-Sighet, la Szatmárnémeti-Satu-Mare și la Nagyvárad-Oradea.

S'a organizat o centrală a săpunului

Din inițiativa ministerului industriei au început tratative pentru organizarea unei Centrale a Săpunului. Se pare că această instituție își va putea începe activitatea în curând, dispunând de un capital inițial de 50.000 P. Această centrală a industriei și a comerțului săpunului se va ocupa cu îndrumarea și raționalizarea comerțului și industriei săpunului. Intre altele va examina posibilitatea fabricării săpunului de toaletă, standard.

Prima Soc. Ungară de Asigurare a înființat patru sucursale în Ardeal

Első Magyar Általános Biztosító Társaság (Prima Societate Generală Ungară de Asigurare) una dintre cele mai importante întreprinderi din acest domeniu a hotărât înființarea mai multor sucursale în Ardeal, deocamdată la Kolozsvár-Cluj, Nagyvárad-Oradea, Szatmárnémeti-Satu-Mare și la Marosvásárhely-Tg.-Mureș.

Societatea ungară pentru apărarea creditului în Ardeal

Magyar Hitelezői Védegyelet (Societatea Ungară pentru apărarea creditului) având sediul la Budapest își va ține la 14 Noembrie crt. adunarea sa extraordinară, cu ocazia căreia se vor examina problemele și măsurile care se impun în legătură cu apărarea creditului în teritoriile ardelen, alipite la Ungaria.

La 15 Noembrie pleacă delegația industriașilor maghiari la Moscova

La 15 Noembrie pleacă la Moscova delegația industriașilor maghiari condusă de d. Roslaw Nandor, directorul secției internaționale a Oficiului pentru Comerțul Ex-

terior. Această delegație va examina și va negocia cu prilejul tratativilor comerciale ruso-maghiare amănunțele schimbului de mărfuri dintre cele două țări și care se va limita deocamdată la o valoare de 10 milioane dolari. În urma negocierilor anterioare s'a căzut de acord ca Ungaria să vândă Rusiei Sovietice vapoare, șleperi, instalații din porturi, osii de vagoane, etc.

În schimb URSS va exporta în Ungaria bumbac, parafină, uleiuri, asbest, fostat, mangan și crom.

În curând va sosi la Budapest o delegație permanentă sovietică, care va avea misiunea de a întreține și a supraveghia bunele condițiuni ale schimburilor comerciale dintre cele două state

Recensământul comercianților din Ardeal

Ministerul de industrie și comerț, precum și Comisariatul guvernului a hotărât să înceapă înscrierea tuturor datelor care privește și comercianții din Ardeal. Formularele care vor fi distribuite comercianților cuprind 36 de întrebări.

Exproprierea făcută sub regimul românesc trebuie să anulate Comandamentului militar

Comandamentul municipiului a invitat toate parohiile și alte instituții (asociații, școli, comunități etc.), precum și pe particularii, a căror proprietăți situate pe teritoriul sau în hotarul orașului Kolozsvár-Cluj, au fost expropriate sub regimul românesc, să anunțe de urgență această împrejurare biroului juriconsultului municipiului, str. Mussolini No. 15.

Exproprierea făcută în interes edilitar, nu trebuie să anunțate.

Se vor comunica următoarele date:

1. Numele proprietarului. (Dela care s'a făcut exproprierea).
2. Intravilanul expropriat. (Nr. c. f. și Nr. topografic).
3. Strada și numărul casei, iar la intravilan externe indicarea hotarului.
4. Dimensiunea teritoriului expropriat în jughăre cad. și stânjeni patrați.
5. Cu ce scop s'a făcut exproprierea?

Convocare

În conformitate cu dispozițiunile L.O.C. și cu statutele, Băncile populare și cooperativele asociate la federația „Zorile“ din Kolozsvár-Cluj, sunt convocate în:

Adunare generală extraordinară

care se va ține în ziua de 26 Noembrie 1940 la orele 9 dimineața, în localul federației „Zorile“ din Kolozsvár-Cluj, Ferenc József-ut 69/a.

În cazul că în ziua de 26 Noembrie 1940 orele 9 nu se va întruni numărul de membrii prevăzut de lege, adunarea se va ține în aceeași zi la orele 11, adică după 2 ore în același local și cu aceeași ordine de zi, oricare va fi numărul membrilor prezenți, potrivit art. 64 din L.O.C.

Ordinea de zi:

1. Constituirea biroului și constatarea membrilor prezenți.
2. Fuzionarea federației cu federațiile: 1) „Someșul“ Dés; 2) „Andrei Mureșana“ Beszterce; 3) „Vasile Lucaciu“ Nagybatony; 4) „Sălajul“ Szilágysomlyó, în Centrala Cooperativelor Românești cu sediul în Kolozsvár-Cluj.
3. Adoptarea statutului Centralei Cooperativele Românești și alegerea a nouă consilieri și a trei cenzori activi și trei cenzori supleanți.
4. Desemnarea a 4 delegați ai federației care să ia parte la adunarea generală de constituire a centralei.

Delegații unităților sunt rugați să prezinte procesul-verbal prin care sunt autorizati de a reprezenta unitatea în adunarea generală, cum și ultima bilanță de verificare și bilanțul dela 31 Decemvrie 1939. Kolozsvár-Cluj, la 11 Noembrie 1940.

Căsuțiu de Administrație

INFORMAȚIUNI

— **DISTRIBUIREA PETROLULUI LAMPANT.** Comandamentul militar a publicat o ordonanță în legătură cu distribuția petrolului lampant, indicând magazinele și data de care își vor primi rația de petrol cei îndreptățiți.

* **Biroul avocațial dr. Dionisie Roman s'a deschis în Kolozsvár-Cluj str. Kossuth Lajos-u. 26.**

— **OSPICIUL DE ALIENAȚI DIN MĂRAMAROSSZIGET** anunță familia bolnavului Bud Pavel de 27 de ani, gr. cat. că a încetat din viață în ziua de 5 Noembrie. Înormântarea a avut loc la 7 Noembrie.

Instalarea noului paroh român unit din Kissebes-Poeni

KISSEBES-POENI, 15. — Duminecă în 17 Noembrie va avea loc în bisericile române-uite din frunțașele comune Sebeșvâr-Bologa și Kissebes-Poeni, instalarea părintelui Ioan Secheli în funcțiune de paroh.

Vrednicul preot Ioan Secheli, care a păstorit ani de-a rândul credincioșii din parohiile Bucium-Sasa, Bădești, Dretea și Ardeova, înființând reuniuni religioase și culturale și construind frumoasa biserică din Bădești, va ști să organizeze și enoriașii din Kissebes-Poeni și Sebeșvâr-Bologa, spre mulțumirea tuturor.

Mica Publicitate

CĂUTĂM birjar, eventual căruțaș pentru un transport zilnic la gară, plătim lunar. Adresa la ziar.

CĂUTĂM băiat de serviciu din localitate, 14—16 ani. Adresa la ziar.

CUMPĂR blană persiană. Adresa la ziar. 98

DE VÂNZARE un perete de sticlă, tocuri pentru geam și diferite mobile. Rákoczy-u. 53, intrarea str. Pop Iulian.

DE INCHIRIAT cameră, bucătărie, spaie cu apă înăuntru și luminat electric, str. Vulkan 24.

DE INCHIRIAT cameră mobilată cu intrare separată. Str. Vulkan 24.

VÂND vilă, masivă, frumoasă, în grădina cu pomi. Levente-u. 8. 94

LA TURDA de vânzare sau schimb la Kolozsvár-Cluj, un colț pentru casă cu mare viitor, cu două clădiri. Tel.: 10-79, sau 11-17. 95

CUMPĂR un recamier, eventual și dulap. Adresa la Administrația ziarului.

SCHIMB moșia mea din Banat de 72 jugăre pământ cu una asemănătoare, sau casa la Kolozsvár-Cluj sau Nagyvárad-Oradea. Informații Grob László, Kolozsvár-Cluj, Rákoczy-u. 2. 99

PRELUĂM transporturi cu efecte de strămutare din Ungaria în România și din România în Ungaria. Asemenea servim stimatul public cu orice explicațiuni și consultări cu privire la aceste transporturi. Generala S. A. Kolozsvár-Cluj, Horthy Miklós-u. 30. 97

VÂND SAU SCHIMB la Turda, Alba-Iulia sau Brașov, casa mea compusă din 3 camere și bucătărie, 3 apartamente de închiriat, grajd, șură, grădina de pomi, grădina de zarzavaturi și la cca 500 m. depărtare 3/2 jugăre de pământ arabil. A se adresa la Pop Simion, Vadász-u. 21.

Pepiniera Victor Roman Dés—Dej

Oferă altoi de: meri, peri, pruni, cireși, vișini, cași, pierseci, nuci și duzi. — Arbori ornamentali. — Rădăcini de sparanghel. — Catalog la cerere.

Tratatativele ruso-germane dela Berlin s'an terminat

— **Acord desăvârșit între punctul de vedere german și cel sovietic. Delimitarea spațiilor vitale. O politică energetică inaugurată de U. S. A. în Extremul Orient —**

— **Marea Britanie se îndreaptă cu toate forțele sale împotriva Italiei —**

Agencia DNB anunță din Berlin, că Joi la orele 11 Molotov, comisar al poporului pentru afacerile streine și președintele consiliului Comisariilor a părăsit capitala Reichului. Din palatul Bellevue, unde a fost găzduit, el a fost condus la gară, de d. von Ribbentrop, ministrul de externe al Germaniei. In gara Anhalt au

fost prezenți reprezentanții statului, ai partidului și ai armatei germane. Molotov și-a luat rămas bun dela cei prezenți, a părăsit apoi Berlinul, însoțit de ambasadorul dela Berlin al Rusiei Sovietice. Membrii delegației sovietice, care l-au însoțit în călătoria sa, au rămas în capitala Reichului.

Comunicatul oficial transmis de DNB.

După terminarea tratativilor dela Berlin, agenția DNB. a dat următorul comunicat oficial:

„Molotov, comisar al poporului la afacerile streine și președintele Consiliului comisariilor poporului, ai Uniunii Sovietice, în timpul șederii sale la Berlin, în zilele de 12 și 13 Noembrie, a avut convorbiri cu Führerul și cu d. von Ribbentrop, ministrul de externe al Reichului. Intrevederile au decurs într-o

atmosferă de încredere reciprocă și au dus la o înțelegere în toate chestiunile ce interesează atât Germania cât și Uniunea Sovietică.”

Cercurile politice internaționale sunt de părere, că tratativele dela Berlin acuprins și alte probleme, decât cele ce interesează în mod strict Germania și URSS, cu toate, că astăzi nu există — s'ar putea spune nici o singură chestiune mondială, care să nu intereseze cel puțin una din aceste două mari puteri.

Delimitarea spațiilor vitale

„Popolo di Roma“ crede a ști, că în evoluția evenimentelor, întrevederea dela Berlin n'a fost decât o etapă de mare importanță. Prima etapă a constituit-o pactul de neagresiune și de amicitie ruso-german, a doua, pactul tripartit germano-italo-japonez. Iar prin tratativele dela Berlin a început a treia etapă. Pactul tripartit dela Berlin n'a luat în considerare numai problemele războiului, dar a ținut seama și de chestiunea așezării păcii viitoare și din acest punct de vedere a luat în cercetare delimitarea spațiilor vitale între cele trei puteri contractante.

APROPIEREA RUSO-JAPONEZĂ

Correspondentul italian crede, că la Berlin s'a continuat această delimitare a spațiilor vitale, luând în considerare și interesele Uniunii Sovietice. În consecință se speră, că în urma vizitei lui Molotov, o apropiere ruso-japoneză va fi posibilă. Același ziar amintește cu acest prilej un epizod interesant, arătând, că cu o zi înainte de plecarea lui Molotov la Berlin, Sir Cripps, ambasadorul Marei Britanii din Moscova s'a prezentat într-o audiență urgentă la Vișinski, vicecomisarul poporului la afacerile streine, căruia i-ar fi predat o telegramă urgentă sosită dela Londra și care ar fi precizat atitudinea Angliei, față de politica Moscovei. „Magyar Nemzet“ află din Londra, că la redactarea acestei telegramme d. Churchill ar fi avut o convorbire și cu d. Beneș și reprezentanții guvernului polonez.

PROBLEMA BALCANILOR

Tot în legătură cu convorbirile dela Berlin se mai anunță că ar fi fost examinată întreaga problemă a Balcanilor. „Kis Újság“ crede a ști, că s'ar fi pus în discuție chestiunea unei frontiere comune sovieto-bulgare, precum și situația Turciei. Ziarele jugoslave dețin informația că s'a insistat foarte mult asupra problemelor economice, luându-se hotărâri în sensul unei colaborări pe acest tărâm, mai ales în Sud-Estul Europei. De acia se crede că după înapoierea lui Molotov la Moscova, toate aceste chestiuni vor fi rezolvate în mod sistematic și

nat chestiunea unei colaborări între forțele navale a celor două țări în Oceanul Pacific, Australia punând la dispoziția Statelor Unite mai multe baze strategice. Toate aceste chestiuni privesc îndeaproape Japonia. Dar față de URSS, Statele Unite continuă să păstreze cea mai desăvârșită rezervă.

Cercurile din Tokio pare să fie impresionate de energia cu care guvernul american își pune în aplicare planurile sale, și ar fi dispus din nou pentru o politică de apropiere de Statele Unite. Se anunță, că d. Macioka, ministrul de externe al Japoniei a invitat pe ambasadorul american. Convorbirea, care a avut loc, a durat două ore. Nu s'a dat nici un comunicat, dar în cercurile politice japoneze s'a declarat, ca raporturile cu America sunt clare. În același timp se confirmă știrea, ca amiralul Nomura, care a fost întotdeauna susținătorul unei apropieri japono-americane, — va fi numit încurând ambasador al Japoniei la Washington. Faptul acesta pare de neînțeles astăzi, după vizita lui Molotov și în clipa în care d. Roosevelt a fost investit de poporul american de a duce înainte, politica sa cunoscută, în Pacific. Este în tot cazul interesant, că tot amiralul Nomura a fost numit ministru de externe al Japoniei, în anul trecut, după încheierea pactului de amicitie germano-sovietic.

SE DESMINTE SVONUL UNEI NOUI OFENSIVE PENTRU PACE

Din Washington se desminte oficial svonul, că d. Roosevelt ar fi trimis un mesaj Papei, în vederea inaugurării unei noi acțiuni pentru pace.

D. Roosevelt așteaptă acum vizita dlui Vargas, președintele Argentinei, cu care va discuta — după cum se anunță din Rio de Janeiro — chestiunea apărării colective a emisferei occidentale.

CANADA SOLICITĂ BAZE STRATEGICE IRLANDEI

O altă preocupare a guvernului Statelor Unite ar fi — după cum se anunță din New-York — să medieze între Anglia și Irlanda, în vederea unei înțelegeri între aceste două țări. Pe de altă parte, guvernul Canadei a început tratative cu guvernul Irlandei, dela care cere două baze navale și aeriene, pe tot timpul războiului. Aceasta în vederea asigurării liniilor de navigație, care duc spre Anglia. D. Hanson, șeful partidului conservator din Canada, ar fi declarat, că Statele-Unite vor interveni la d. De Valera pentru cedarea acestor baze pe seama Canadei.

U. S. A. N'A RUPT TRATATIVELE CU SOVIETELE

În ceea ce privește atitudinea Americii, se subliniază, că față de telegrama de ieri a agenției italiene „Stefani“, — care a afirmat, că Statele Unite ar fi rupt tratativele lor cu Uniunea Sovietică, — din Washington nu se confirmă această știre, iar departamentul de stat păstrează o atitudine foarte rezervată față de vizita dlui Molotov.

O POLITICĂ MAI ENERGICĂ ÎN EXTREMUL ORIENT

Ceea ce caracterizează mai deaproape politica Americii, este faptul, că în zilele din urmă și în special dela realizarea dlui Roosevelt, Statele Unite au început să pună în aplicare politica lor din Extremul Orient. Dnii Hull, Stimson și Knox, miniștrii de externe, de război și al marinei au avut o importantă consfătuire, luând o serie de hotărâri a căror consecință se vor putea observa încurând. D. Hull a mai avut convorbiri cu ambasadorul din Washington al Australiei, cu care a exami-

Anglia se îndreaptă cu forțele sale împotriva Italiei

În legătură cu războiul în curs, presa italiană subliniază, că Anglia a început o acțiune puternică împotriva Italiei, căutând să lovească în centrele sale vitale și industriale. Aceste încercări sunt însă menite la eșec sigure — după cum scriu ziarele italiene.

„Giornale d'Italia“ declară, că de aci înainte, flotele italiană și germană, vor acționa împreună împotriva Angliei. Cunoscutul publicist Gayda scrie, că lupta decisivă va fi acia a flotei. Flota axei va trebui deci să se concentreze în nordul Oceanului Atlantic pentru a bara drumul convoaielor navale britanice. D. Gayda arată apoi, că englezii

dispun în Mediterana de 7 vase de linie, de 13 crucișetoare, 3 vase port avioane și de peste 50 distrugătoare, iar grecii de un vas de linie, 10 distrugătoare, 1 crucișetor și 6 submarine.

Cu toate acestea — declară publicistul italian, — flota noastră va reuși să învingă și să scoată din luptă, forțele britanice, obținând dominarea Mediteranei.

În același timp o telegramă din Belgrad anunță, că d. Metaxas, primul ministru al Greciei a declarat într'un discurs al său, că mobilizarea flotei elene s'a terminat și ea va putea deacum să intre în acțiune.

Singura politică rațională pentru U. S. A. este să stea departe de războiu

— Nouile declarații ale d-lui Kennedy, ambasadorul Statelor Unite la Londra —

NEW-YORK 15. (DNB.) — D. Kennedy, ambasadorul Statelor Unite la Londra, a declarat Joi la San Francisco, că singura politică rațională pentru Statele Unite este să stea departe de războiu. D. Kennedy a mai declarat, că va susține o luptă până la sfârșitul vieții sale pentru realizarea acestui scop. (MTI.)

MINISTRUL DE RĂZBOI AMERICAN NU DEMISIONEAZĂ

NEW-YORK 15. (DNB.) — D. Stimson, ministrul de războiu al Statelor Unite a declarat, că nu există nici cea mai vagă dovadă, că exploziile întâmplătoare mai recent, să fi fost puse la cale. A mai declarat, că nu intenționează să demisioneze din guvernul președintelui Roosevelt. (MTI.)

PILOȚI AMERICANI ÎN SERVICIUL ANGLIEI

NEW-YORK 15. (DNB.) — O știre din Washington lansată de cercurile americane anunță, că se fac pregătiri pentru instruirea aviatorilor americani,

care vor fi angajați pentru scopuri nemilitare. Acești aviatori vor pilota avioanele comandate de Anglia în Canada și spre Anglia. Prin aceste servicii, vor fi scutiți piloții englezi, destinați altor scopuri. (MTI.)

GRAVĂ CATASTROFĂ AERIANĂ LA HONOLULU

NEW-YORK 15. (DNB.) — Un hidroavion american s'a prăbușit la Honolulu. Două persoane au murit. (MTI.)

Trupele japoneze au evacuat provincia Kwantung

TOKIO, 15. (Domei). — Marele Stat Major japonez anunță că trupele japoneze au terminat evacuarea regiunii de Sud-Vest a provinciei Kwantung și a unei părți din provincia Kanez. Trupele japoneze au primit instrucțiuni să procedeze la închiderea căilor de comunicații între provincia Csunking și Indo-China franceză. Trupele inamice au început să se retragă din Nanking, evacuând localitatea Jangesau. (MTI.)

O precizare italiană în legătură cu lupta navală dela Tarento

— Exagerările comunicatelor oficiale britanice nu corespund realității —

LISABONA, 15. (Stefani). — Felul în care a fost anunțat, în Camera comunei și în Camera lorzilor, precum și fantasticul Comunicat oficial dat despre atacul executat de englezi împotriva Torentului, arată limpede situația precară în care se găsește Anglia. Dificultăți serioase au silit guvernul britanic să contrabalanseze impresia formidabilă pe care a stârnit-o, în lumea întreagă, călătoria lui Molotov la Berlin, cu știri exagerate sau în întregime inventate. Cu astfel de știri se caută să se electrizeze aderenții din Africa ai mișcării pe care a pornit-o generalul De

Gaulle în momentul în care guvernul francez s'a pregătit să înăbușe această răzcoala

Presa internațională nu dă credit știrilor născocite de d. Churchill, a căror valoare a fost considerabil scăzută de declarațiile de mai multe ori desmințite ale primului ministru. După părerea cercurilor internaționale, d. Churchill a vrut să provoace o desmințire plină de amănunte din partea Italiei, pentru a obține date precise despre unitățile maritime avariate cu ocazia acestui atac. Laconicul comunicat al Amiralității italiene nu a satisfăcut, însă, curiozitatea cercurilor britanice. (MTI.)

Știri din România

A încetat mobilizarea armatei române

BUCUREȘTI, 15. (Rador). — Monitorul Oficial a publicat decretul prin care se anunță încetarea mobilizării. Mobilizarea a încetat de fapt cu data de 15 Noembrie ora

24. Ministrul Apărării Naționale a fost autorizat să cheme sub drapel, în caz de nevoie, elementele necesare apărării naționale. (MTI.)

Un sfert din casele bucureștene trebuiesc dărâmate

— Sub dărâmăturile dela „Carlton“ se mai găsesc 100 de cadavre —

BUCUREȘTI, 15. (MTI). — După expertiza Comisiunilor de arhitecți, situația din capitala României, provocată de catastrofalul cutremur de pământ, se prezintă în felul următor:

După cum raportează aceste comisiuni, 25% din clădirile din București trebuiesc dărâmate, iar 50% complet reparate. Numai 10% din clădiri au rămas absolut nevătămate.

Impozitul pe venit al caselor care urmează să fie dărâmate, va fi anulat, ceea ce corespunde la o reducere însemnată a veniturilor statului. În scopul plasării Instituțiilor de stat și particulare, va fi nevoie

de rechiziții de case de mari proporții. Arhitecții și profesioniștii care nu și-au îndeplinit conștiincios datoria în colaborarea lor în Comisiunile de expertiză, vor fi radiați din organizațiile profesionale și li se va interzice exercitarea profesiei.

Curățirea ruinelor palatului „Carlton“ nu va fi terminată săptămâna aceasta.

Joi, după amiază, au fost descoperite alte trei cadavre. Inafară de cele găsite până acum, se crede că sub dărâmături se mai găsesc peste o sută de cadavre.

Chiriile se scumpesc, făcând adevărate salturi. Presa cere măsuri de presiune împotriva speculanților de chirii, care vreau să exploateze situația.

Prin vizita lui Molotov relațiile germano-ruse au fost reînnoite și adâncite

— Comentariile presei germane pe marginea întrevederilor dela Berlin —

BERLIN 15. (DNB.) — Ziarele germane se ocupă în articolele de fond cu întrevederile ruso-germane și cu comunicatul oficial dat după încheierea conversațiilor. Se accentuează că deși comunicatul n'are un cuprins vast, el înseamnă totuși o confirmare pozitivă a relațiilor amicale între Germania și Rusia Sovietică.

Ziarul „Berliner Börsenzeitung“ arată, că aceasta redactare a rezultatelor întrevederilor, conține constatarea, că politica de înțelegere germano-rusă a corespuns întocmai și aceasta politică va fi urmărită și dezvoltată și de acum înainte pe baza unei colaborări constante.

Faptul, că întrevederea edla Berlin a

avut loc atunci, când evenimentele războinice se îndreaptă spre un desnodământ dramatic și când contururile Europei noi încep să iasă în relief, scoate această vizită din rândul obișnuitelor vizite de curtoazie și o situează la un nivel politic constructiv și de mare concepție. Relațiile germano-sovietice, cari au dat și până acum rezultate favorabile, au fost reînnoite în aceste două zile și au fost adâncite.

Atitudinea guvernului Sovietic față de Anglia este clară și lipsită de orice echivoc, încât pare deadreptul ridicolă, încăpăținarea guvernului din Londra, în a persista în speranța unei colaborări anglo-sovietice, în detrimentul Reichului german. (MTI.)

Opinia publică jugoslavă a primit cu ușurare declarațiile guvernului prin care se păstrează cea mai strictă neutralitate

Incercările de a compromite bunele raporturi cu Roma și Berlinu au eșuat

ROMA 15. (MTI.) — După cum anunță corespondentul din Belgrad al ziarului „Popolo di Roma“, opinia publică jugoslavă a primit cu ușurare declarația reprezentantului guvernului, că Jugoslavia va rămâne neutră. Comunicatele oficiale de ieri au pus capăt svornurilor care urmăreau să compromită

bunele relațiuni ale Jugoslaviei cu Roma și cu Berlinul.

Tot cu ușurare a primit opinia publică jugoslavă și declarația făcută la Budapest, care interpretează discursul contelui Csáky István, ministrul de externe, mai ales în ce privește partea care se referă la Jugoslvaia.

Incercarea Angliei de a ocupa porturile irlandeze ar duce la vărsări inutile de sânge

— Planurile britanice în Irlanda —

ROMA, 15. (MTI). — După știrea primită din Dublin de presa italiană, De Valera, primul ministru al Irlandei a respins planurile Angliei, care amenințau neutralitatea Irlandei. D. De Valera a calificat drept neadevăr afirmația că Irlanda aprovizionează cu combustibil și alimente submarinele germane.

Atâta timp cât Irlanda rămâne neutră, nu este dispusă să cedeze nici un port, vreunei puteri. Incercările care s'ar face pentru

obținerea acestor posturi ar duce numai la vărsări de sânge inutile.

În cercurile diplomatice din Dublin se crede a ști că planurile Angliei ar fi următoarele:

Ocuparea bazelor maritime și aeriene ale Irlandei.

Acapararea proviziilor abundente de carne, lapte și făină de care dispune Irlanda.

Să se canalizeze împotriva Irlandei, cea mai mare parte a atacurilor germane îndreptate acum împotriva Angliei.

O groaznică nenorocire de cale ferată provocată de viscol în Belgia

— Sunt 21 de morți și 80 de răniți —

BRUXELLES, 15. (DNB.) — Din cauza viscolului extraordinar care s'a abătut asupra Belgiei s'a întâmplat un grav accident de cale ferată. Trenul personal care venea dinspre Tirlemont, s'a ciocnit în apropiere de Bruxelles, în stația Dieghem, cu un tren care venea din

direcția opusă. Ciocnirea a fost atât de puternică, încât aproape toate vagoanele s'au sfărâmat. După comunicatele sosite până acum, numărul victimelor se cifrează la 21 morți, 30 grav răniți și 50 răniți mai ușor. (MTI.)

Extinderea blocadei britanice

SAN SEBASTIANO 15. (Stefani). Ministrul englez al blocadei a hotărât extinderea blocadei maritime și asupra Siriei, Africei de Vest, Madagascar, Guyana portugheză și insulelor Reunion. (MTI.)

Vizita ministrului de externe spaniol la Paris

MADRID 15. (DNB.) — Serrano Sumner, ministrul de externe al Spaniei, a plecat, Joi seara, la Paris. (MTI.)

Regentul Horthy ușor suferind

BUDAPEST 15. — Agenția telegrafică maghiară a anunțat Joi seara următorul buletin medical:

„Inaltul Regent s'a îmbolnăvit de o gripă ușoară. La sfatul medicilor va trebui să stea în pat două-trei zile. Budapest, 1 Noembrie. Semnat: (ss.) dr. Szöllösi, medic-șef de spital.“

* Biroul avocațial dr. Aurel Secol s'a deschis în str. Kossuth Lajos 26 etaj I.